

TÓTFALUSY ISTVÁN VERSEI

DÚDOLJ CSAK

Szétfutnak, meg-megállnak
a hórihorgas árnyak;
csapzott rögök közt, őszidőn,
tűnő nyomán a nyárnak.

Varjak csapata lebben
a gyöngyház szürkülletben,
az országúton egy egér
fut, s visszanez ijedten.

Az út mentén a nyárfa
ágait szél zilálja;
vetkőző ág és ritka lomb:
fele zöld, fele sárga.

Szétfutnak, meg-megállnak
a lombok és az árnyak.
Az ároksparton ülsz, s a
varjak válladra szállnak.

Tavasszal, céda nyárral?
Virággal, dús kalással?
Az a legény, ki szembenéz
A hervadó határral.

Ha álom, munka, élet,
öröm, vágy semmivé lett:
az a legény, ki szembenéz,
s a kedve újra éled.

Fülébe visszacseng még
a sok-sok édes emlék,
vetkőző lelke villanó
reménnyé fényesednék...

Ha köd szítál a rétre,
s fátalakba vész az ég, te
dúdolj csak, és köszönj
a surranó egérre!

SZAVAK

Vannak szavak —
már szinte élők, mint a falevél.
Lélegzenek, suhognak, izzanak,
s mikor kisüt a nap,
egy pillanatra megpihen a fény
rajtuk. Szemhúnyva várják. Fényt a fény,
életet élet, szót a szó...

Aztán fordul a szél,
suhint az ősz, vetkőzik a karó,
és megsárgul a lomb is: vége már.

Riadva száll,
akár
vák tó fölött csapongó vak madár.

Hiába élt, hiába volt,
lélegzett, izzott, szólva szólt.
Élt, de lehullott: vége már.

Elmúlt a nyár.

Vannak szavak:
élők, de élők csak, mint a levél.
Lélegzenek, suhognak, izzanak, —
s mind egy nyarat
ha él.

*De van szó, van szó olyan is,
ha ritka is,
mely nem egy évet él.
Nem hullik földre, mint a falevél,
nem tépi, fosztja, bárhogy fújja is
a szél.*

*Az ősznek sincs hatalma rajta: vak,
ólomszínű tó, sebzett madarak,
avarba pergő, már-csak volt szavak
fölött is égig ér.*

*A szó, a szó, a szó,
az egekig ható,
szívekbe markoló.
Mit az ég íve fent,
tó tükre idelent
nem némit: visszazeng.
Vak tóban vak habok
tükrén is fölragyog,
szélnél hatalmasabb,
fényesebb, mint a nap.*

*Van szó, van olyan is,
ha ritka is,
amelyre ráfelel
az ég, a szél, a szív.
És szól, szól, egyre hív.
Perel.*

*Halállal, ősszel, mindennel, ami
— szégyen bevallani —
kemény páncélként a szívünkre fagy.
Van szó —*

A MÉZ

Bibliai szelid fénnel ragyog felém a könyveim közül — egy üveg méz. A bibliával még keveset is mondtam: ez az aranyos ragyogás magát a Kánaánt idézi. Tej és méz... Amint elnézem, először nem a vajasmézeskenyér polgári bősége jut eszembe, hanem a tej és méz egyszerűbb és egyszerűségében királyi ígérete.

És eszembe jut diákkoromból egy csónakkirándulás. Két hétig eveztünk a Dunán — szegény éveknék szegény fiai — s a ladik közepén egy kanna méz volt az arany-alap, a végső menedék. Hányszor mertünk belőle, éhes kamaszok, előre mosolyogva, s csurgattuk kenyérre vagy egyenest a szánkba! De mintha csakugyan a bibliai csodák kora jött volna újra kö-zénk: a kannából nem fogyott a méz. Mindig jutott belőle új meg új kanál, de mégis mindig teli volt. Csoda? Nem történt semmi különös: az evezőkről odavágott a víz, a kanna azzal telt s hígult. Mégis csoda volt az a ki nem apadó, illatos edény: az utolsó reggel meghatottan hőrpöltük ki és mostuk el.

Tej és méz? Kánaán? Ez az ötforint ára, illatos aranytorony — nem is üveg —, hanem műanyagburokban — ma is Kánaánt nyit elém. Odakinn tél van: a háztetők havasak, lucskosak, fölöttük füst szállong, köd bolyhosodik. De ebben e tizedeka mézben egy láthatár napfény ragyog, egy szobányi nyár izzik, erdők, rétek virága illatozik. Napfény, nyár, erdő, rét és virág! S a bennünk lakó Kánaán: napfényes, nyáriás, virágos emlékeink! Milyen messze mind, s mégis milyen közel!